

Ett tillgängligare Skurup – på lika villkor

Handikapplan för Skurups kommun 2001-2006

Innehåll

Inledning	3
Syfte	5
Bakgrund	7
Nationella mål – ett gemensamt ansvar	9
Bemötande	11
Handikapprådet i Skurups kommun	13
Information, kommunikation och teknikstyrd service ..	15
Ett tillgängligare Skurup	17
Kultur, fritid och utbildning	23
Allergier / överkänslighet	27
Vård och omsorg	29
Arbete och sysselsättning	33
Bilagor	34

Inledning

Handikapprådet har tagit initiativet till att den befintliga handikapplanen ska förnyas i enlighet med beslut i kommunfullmäktige.

Alla kommuner ska ha en handikapplan som syftar till att leva upp till FN:s (Förenta Nationernas) standardregler. Syftet med reglerna är att säkerställa att funktionshindrade får samma rättigheter som andra medborgare. FN:s standardregler innehåller 22 olika regler, vilka består av principiella ståndpunkter om staternas ansvar samt ger handikappolitiska riktlinjer och förslag till konkreta åtgärder. Utgångspunkten är att alla medborgare är lika värda och därför ska ha samma rättigheter och skyldigheter.

Den nationella handikappolitiska planen bygger på FN:s standardregler.

Handikapplanen är antagen av Skurups kommuns kommunfullmäktige 2001-10-01.

Reviderad 2003-05-08.

Syfte

Handikapplanen beskriver morgondagens handikappolitik i Skurups kommun.

Handikapplanen skall ses som en handledning och en kompassriktning för arbetet med att göra det möjligt för funktionshindrade att delta fullt ut i samhället. Den skall även kunna användas som uppslagsbok över handikappolitiska mål inom Skurups kommun.

Handikapplanen innehåller uppdrag/åtgärder och mål som man vill uppnå för att kommunen ska vara tillgänglig för alla på lika villkor.

Handikapplanen syftar också till att visa på behovet av att en tjänst som tillgänglighetsrådgivare inrättas i kommunen. Med en sådan kompetens skulle hinder på ett tidigt stadium kunna elimineras samt vara en tillgång vid genomförande av olika insatser.

Tillgänglighetsrådgivarens kunskap ska leda till att handikappaspekterna vävs in som en naturlig del i all kommunal planering och i alla verksamheter. En tillgänglighetsrådgivare anställdes 2002-07-29. Anställningen är en 75% tillsvidare tjänst som delas med Ystads kommun.

Arbetet med handikappfrågor skall inte ses som en engångsföreteelse utan skall ske fortlöpande och tas med i budgetarbetet.

Bakgrund

Detta lokala styrdokument bygger på FN:s standardregler samt den nationella handlingsplan för handikappolitiken som riksdagen antog 2000-05-31.

Handikappolitik handlar om allas rätt att vara medborgare och att kunna vara delaktig i samhällslivet. Det handlar också om ett värdigt bemötande och möjligheter att själva få bestämma över sitt liv.

Självklara saker som t ex.:

- att som funktionshindrad kunna leva ett självständigt och aktivt liv
- att kunna komma in genom samma dörr som andra
- att spontant kunna besöka sina vänner med hjälp av färdtjänst eller anpassad kollektivtrafik

Uppföljning

För att handikapplanen skall kunna vara ett verktyg för planerare och en uppslagsbok över handikappolitiska mål, måste en kontinuerlig uppföljning ske. För att underlätta uppföljningen innehåller varje avsnitt krav på åtgärder, tidpunkt för när åtgärderna skall verkställas, samt uppgift om vem som är ansvarig för att åtgärderna genomförs.

Den första uppföljningen av handikapplanen skedde år 2003. Därefter skall kontinuerlig uppföljning ske under varje mandatperiod. Ansvaret för att uppföljning sker har kommunen och den skall genomföras av en politisk arbetsgrupp i samråd med tillgänglighetsrådgivare.

Handikapp är, i stor utsträckning, en följd av brister i samhället

"En skada eller handikapp kan alla drabbas av. Skadan och sjukdomen kan leda till en funktionsnedsättning t.ex. syn- och hörselnedsättning samt begränsningar i den intellektuella förmågan. En medfödd utvecklingskada leder också till intellektuella funktionsnedsättningar. Medicinska funktionsnedsättningar kan leda till astma, allergi, nedsatt hjärt- och lungfunktion, diabetes, inkontinens m.m. Handikapp är ett miljörelaterat påverkbart begrepp. Den miljö, som en person med funktionsnedsättning vistas i och som med sin utformning begränsar delaktigheten gör att personen blir handikappad i denna miljö".

Med andra ord; en funktionsnedsättning blir ett handikapp först när individen möter brister i en miljö eller verksamhet.

Detta synsätt innebär att handikapp kan reduceras genom att samhället förändras, vilket denna lokala handlingsplan har som ambition att kunna medverka till.

Ur WHO:s (World Health Organization) definition av funktionshinder, skada eller handikapp.

Nationella mål – ett gemensamt ansvar

De nationella målen för handikappolitiken är:

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund
- att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder

Det handikappolitiska arbetet skall särskilt inriktas på:

- att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionshinder
- att förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionshinder
- att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder förutsättningar för självständighet och självbestämmande

Målet är ett samhälle som gör det möjligt för människor med funktionshinder att bli fullt delaktiga i samhällslivet.

För att nå detta mål måste alla känna ett gemensamt ansvar.

Handikapperspektivet ska genomsyra alla samhällssektorer

Det innebär att det berör såväl myndigheter, kommuner, organisationer, som transportörer, butiker, byggare och många andra.

Vi har alla ett gemensamt ansvar att skapa ett samhälle för alla. Vi har ett gemensamt ansvar för att bygga ett Sverige där funktionshindrade har samma rättigheter och skyldigheter som andra medborgare.

Förutom de nationella målen är FN:s standardregler vägledande. Där beskrivs handikappolitiken ur ett demokratiperspektiv, dvs. personer med funktionsnedsättning skall ha samma värde som andra och är medborgare med lika rättigheter och skyldigheter som andra medborgare.

Det handikappolitiska arbetet måste tydligare inriktas på att undanröja hindren för funktionshindrades rätt till full delaktighet i samhället.

Bemötande

Attityder och ökad medvetenhet

"Det finns stora brister i bemötandet av personer med funktionshinder. Många känner sig kränkta, kontrollerade och ifrågasatta. Mönstret är det samma oavsett funktionshinder. Bemötandet av enskilda präglas i mycket hög grad av förutsättningar som skapas av yttre faktorer som arbetsförhållanden, otydliga och komplicerade regelsystem, brist på resurser m.m. Det finns en otydlighet i det politiska budskapet om hur samhället ser på människor med funktionshinder, om hur samhället behandlar och tillfredsställer de behov av stöd, service och tillgänglighet som många människor med funktionshinder har. Klyftan mellan ideal och realiteter är uppenbar".

Ur "Nio vägar att utveckla bemötandet av personer med funktionshinder". Bengt Lindqvists bemötandeutredning, SOU 1999:21

Attityden bland kommunens politiker och tjänstemän är viktig att påverka och förändra. Likaså är kommunens invånare viktiga i detta förändringsarbete.

Utbildning och information om funktionshinder

Information om funktionshinder skall inriktas på två målgrupper; dels de som arbetar inom den kommunala verksamheten och dels kommunens invånare.

Mål:

- FN:s standardregler om funktionshindrades rättigheter skall genomsyra all kommunal verksamhet i Skurups kommun.

Uppdrag:

- Varje förvaltning har ansvar för att dess personal ges utbildning om funktionshinder. De anställda skall få ökad förståelse och ges möjlighet att beakta behov och frågeställningar på ett tidigt stadium och göra konsekventa tolkningar av regler och bestämmelser.

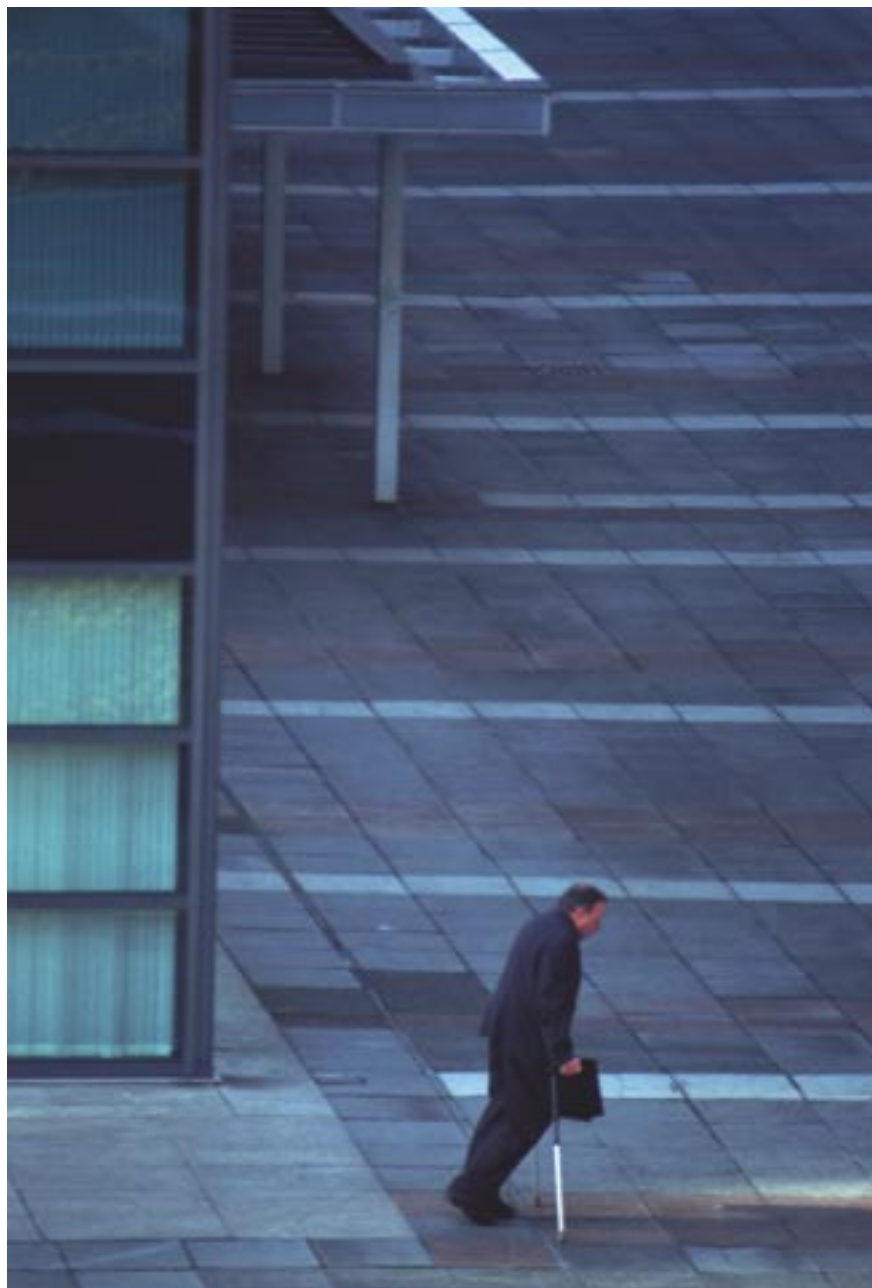
Olika handikappföreningar kan vara behjälpliga med kompetens.

Tidsplan:

- Fortlöpande kompetensutveckling sedan år 2002.

Ansvar:

- Respektive förvaltning. Förslag att centrala kompetensutvecklingsmedel anslås till kommunövergripande utbildning som även innefattar kommunens politiker.

Handikapprådet i Skurups kommun

Kommunfullmäktige beslöt 1973 att ett handikappråd skulle inrättas i Skurups kommun. Socialnämnden fick uppdraget att bilda kommunala handikapprådet (KHR).

Uppgift

Handikapprådet i Skurups kommun är ett samverkansorgan till kommunen. KHR i Skurup skall sammanträda minst 4 gånger per år. Sammankallande till KHR är KHR:s ordförande.

KHR:s uppgifter är följande:

- Hålla sig underrättad om samhällsplanering och befintliga resurser avseende service m.m., t.ex. färdtjänst, bostäder, arbete och sysselsättningsmöjligheter, hjälpmedelsservice, medicinsk rehabilitering, dagcenter, hemservice, förskoleverksamhet, utbildning, fritidsverksamhet.
- Följa förändringar i efterfråga av samhällets service.
- Samla in funktionshindrades synpunkter och erfarenheter.
- Följa den allmänna utvecklingen (forskningsrön, nya resurser, nya intentioner).
- Påtala önskemål och motivera resursförstärkning hos vederbörande huvudman
- Ge ledande information om resurser till allmänheten och i synnerhet till de funktionshindrade.
- Vara interkommunal remissinstans t.ex. i planeringsfrågor och ritningsgranskning.

Organisation

Handikapprådet har fått en ändrad sammansättning i samband med Skurups kommuns nya politiska organisation 2003-01-01.

Handikapprådet representeras av handikappsorganisationer i Skurups kommun. Kommunstyrelsens ordförande och vice-ordförande skall medverka vid handikapprådets ordinarie möten. Handikapprådet är ett referensorgan till kommunfullmäktige.

Handikapprådet har en ritningsgranskningsgrupp/beredningsgrupp på tre personer. Denna grupp biträdes av handikappsekreterare, tillgänglighetsrådgivare samt personal från byggnadskontoret.

Förutom ovan nämnda personer skall KHR i speciella frågor kunna adjungera personer från andra grupper.

Reglemente för samverkan mellan handikapprådet och Skurups kommun, se bilaga 3.

Information, kommunikation och teknikstyrd service

1981 erkände Riksdagen teckenspråk som ett eget språk och i och med det har döva rätt till information på sitt förstaspråk.

Mål:

- Kommunen skall ge funktionshindrade tillgång till information och möjlighet till kommunikation i enlighet med FN:s regel nr. 5 b.

Uppdrag:

Information från kommunen till invånarna skall kunna rekvireras och finnas tillgänglig

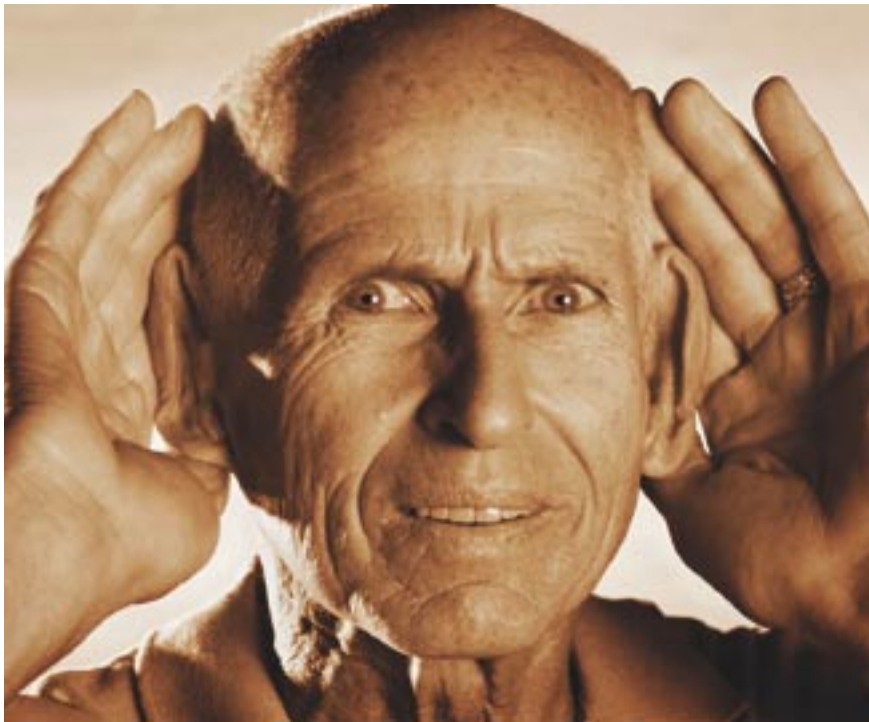
- på kassetband eller digitalt medium som t ex diskett för synskadade
- på lättförståeligt språk för dyslektiker och utvecklingsstörda

Tidsplan:

- Kontinuerligt fr.o.m. hösten år 2001.

Ansvar:

- Medborgarkontoret i samarbete med handikapporganisationer.

Ett tillgängligare Skurup

Kommunen skall verka för att den fysiska miljön görs tillgänglig för alla i enlighet med FN:s regel nr. 5 a.

Den kommunala servicen skall vara tillgänglig för alla på lika villkor.

Allmänna platser

Mål:

- Tillgängligheten till allmänna platser skall utformas, anpassas och underhållas, så att den kan användas av alla på lika villkor.

Tidsplan:

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen (se bilaga 2, bygglagstiftning). Allmänna platser skall vara tillgängliga för alla senast år 2010.

Ansvar:

- Tekniska förvaltningen i samråd med tillgänglighetsrådgivare samt kommunala handikapprådet.

Offentliga lokaler

Mål:

- Tillgängligheten till offentliga lokaler skall utformas, anpassas och underhållas, så att den kan användas av alla på lika villkor.

Tidsplan:

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen (se bilaga 2, bygglagstiftning). Offentliga lokaler skall vara tillgängliga för alla senast år 2010.

Ansvar:

- Tekniska förvaltningen i samråd med tillgänglighetsrådgivare samt kommunala handikapprådet.

Flerfamiljshus

Mål:

- Tillgängligheten skall beaktas i samband med nybyggnation samt ombyggnation av flerfamiljshus. Basanpassningsprogrammet är ett styrande dokument som skall följas i de fall kommunen är byggherre samt vid byggnation på tomtmark avyttrad av kommun.

Uppdrag:

- Att se över det lokala basanpassningsprogrammet.

Tidsplan:

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen (se bilaga 2, bygglagstiftning).

Ansvar:

- Tekniska förvaltningen i samråd med tillgänglighetsrådgivare samt kommunala handikapprådet.

Kollektivtrafiken

Mål:

- Tillgängligheten till kollektivtrafiken skall utformas, anpassas och underhållas, så att den kan användas av alla på lika villkor.

Uppdrag:

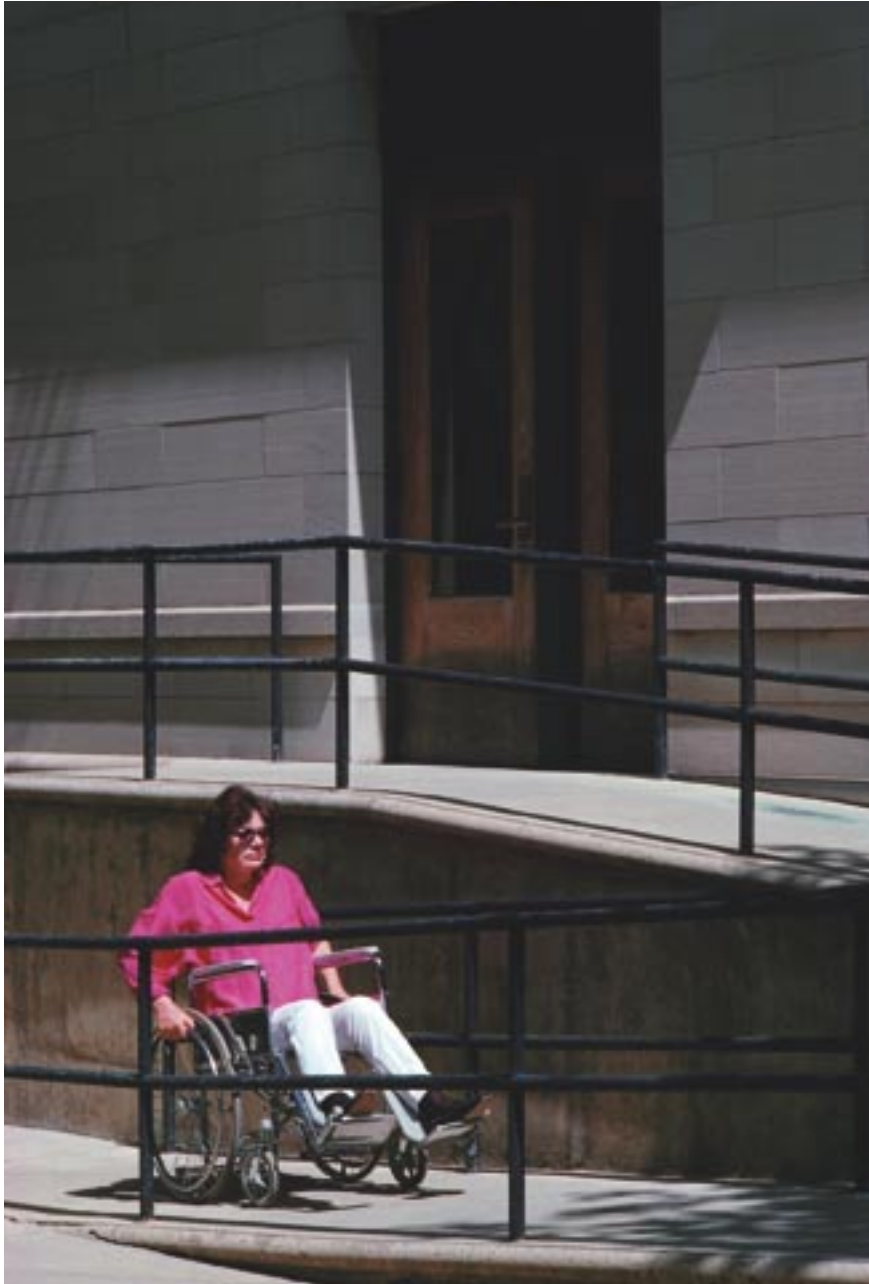
- Kommunen skall samordna arbetet med den fysiska tillgängligheten till kollektivtrafiken tillsammans med Skånetrafiken och banverket.
- Kommunen skall ge, i möjligaste mån, funktionshindrade samma resmöjligheter som icke funktionshindrade (färdtjänst och riksfärdtjänst). Avslagsbeslut i färdtjänsten skall motiveras noggrant, så att beslutet kan överklagas.

Tidsplan

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.
- Kollektivtrafiken skall vara tillgänglig för alla senast år 2010.

Ansvar:

- Tekniska förvaltningen – gällande fysisk tillgänglighet
- Vård- och omsorgsberedningen – gällande färdtjänst

Kommunal upphandling

Kommunen har i sin roll som upphandlare en unik möjlighet att påverka att tillgänglighetsaspekten beaktas.

Uppdrag:

- Vid all kommunal upphandling skall krav ställas på tillgänglighet och användbarhet för alla.

Tidsplan:

- Kontinuerligt fr.o.m. hösten år 2001

Ansvar:

- Respektive förvaltning.

Kommunal handikappsamordning

Mål:

- Kontinuerlig tillgång till kompetens kring den fysiska miljöns utformning med fokus på möjligheterna att göra den tillgänglig och användbar för alla.

Uppdrag:

- Tillgänglighetsrådgivare fungerar som ett rådgivande organ till samtliga förvaltningar.

Tidsplan

- Fr.o.m hösten år 2002.

Ansvar:

- Samtliga förvaltningar.

Kultur, fritid och utbildning

Kultur

Mål:

- Kommunen skall främja tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning till lokaler för kulturutbud som teatrar, muséer, biografier och bibliotek i enlighet med FN:s regel nr. 10.

Uppdrag:

- Samtliga lokaler för kulturaktiviteter skall ses över för att öka tillgängligheten för alla.

Tidsplan:

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen (se bilaga 2, bygglagstiftning). Lokaler för kulturaktiviteter skall vara tillgängliga för alla senast år 2010.

Ansvar:

- Utveckling- och tillväxtberedningen samt KSU-förvaltningen (Kultur-socialtjänst- utbildningsförvaltningen)

Fritid, rekreation och idrott

Mål:

- Kommunen skall vidtaga åtgärder för att tillförsäkra människor med funktionshinder samma möjlighet till rekreation och idrott som andra i enlighet med FN:s regel nr. 11.

Uppdrag:

- Fritidsanläggningar skall ses över för att öka tillgängligheten för alla.

Tidsplan:

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen (se bilaga 2, bygglagstiftning). Fritidsanläggningar skall vara tillgängliga för alla senast år 2010.

Ansvar:

- Utveckling- och tillväxtberedningen samt KSU-förvaltningen.

Skolan

Mål:

- Skolorna skall vara tillgängliga och användbara för alla, både vuxna och barn.
- Kommunen skall skapa förutsättningar för en likvärdig utbildning där alla elever är delaktiga och jämlika i enlighet med FN:s regel nr. 6.

Uppdrag:

- En inventering av tillgängligheten i samtliga kommunens skolor, förskolor och fritidsgårdar skall utföras.

Tidsplan:

- Genomförs i samband med nybyggnad, ombyggnad, underhåll samt i den utsträckning som följer av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen (se bilaga 2, bygglagstiftning). Skolor, förskolor och fritidsgårdar skall vara tillgängliga för alla senast år 2010.

Ansvar:

- Utbildningsberedningen samt KSU-förvaltningen.

Allergier / överkänslighet

Mål:

- Kommunen skall verka för en miljö med låg halt av allergiframkallande ämnen.

Uppdrag:

- Kostpersonal skall ha god kunskap om allergier samt andra dolda funktionshinder vad gällande kost.
- Undvika ämnen, material och växter i miljön som kan vara allergiframkallande.

Tidsplan:

- Kontinuerligt, fr.o.m. hösten år 2001.

Ansvar:

- Respektive förvaltning.

Vård och omsorg

Mål:

- Kommunen/Region Skåne skall skapa handlingsprogram för att garantera funktionshindrade tillgång till medicinsk vård och behandling. I enlighet med FN:s regel nr. 2.
- Kommunen/Region Skåne skall tillse att funktionshindrade erbjuds rehabilitering/habilitering. De funktionshindrade skall kunna uppnå och behålla största möjliga självständighet och funktionsförmåga. I enlighet med FN:s regel nr. 3.
- Kommunen/Region Skåne skall garantera utvecklingen av och tillgången till stöd och service. Inbegripet sådana hjälpmedel som bidrar till oberoende i det dagliga livet och utövande av sina rättigheter. I enlighet med FN:s regel nr. 4.

Basen i servicen till funktionshindrade

Uppdrag:

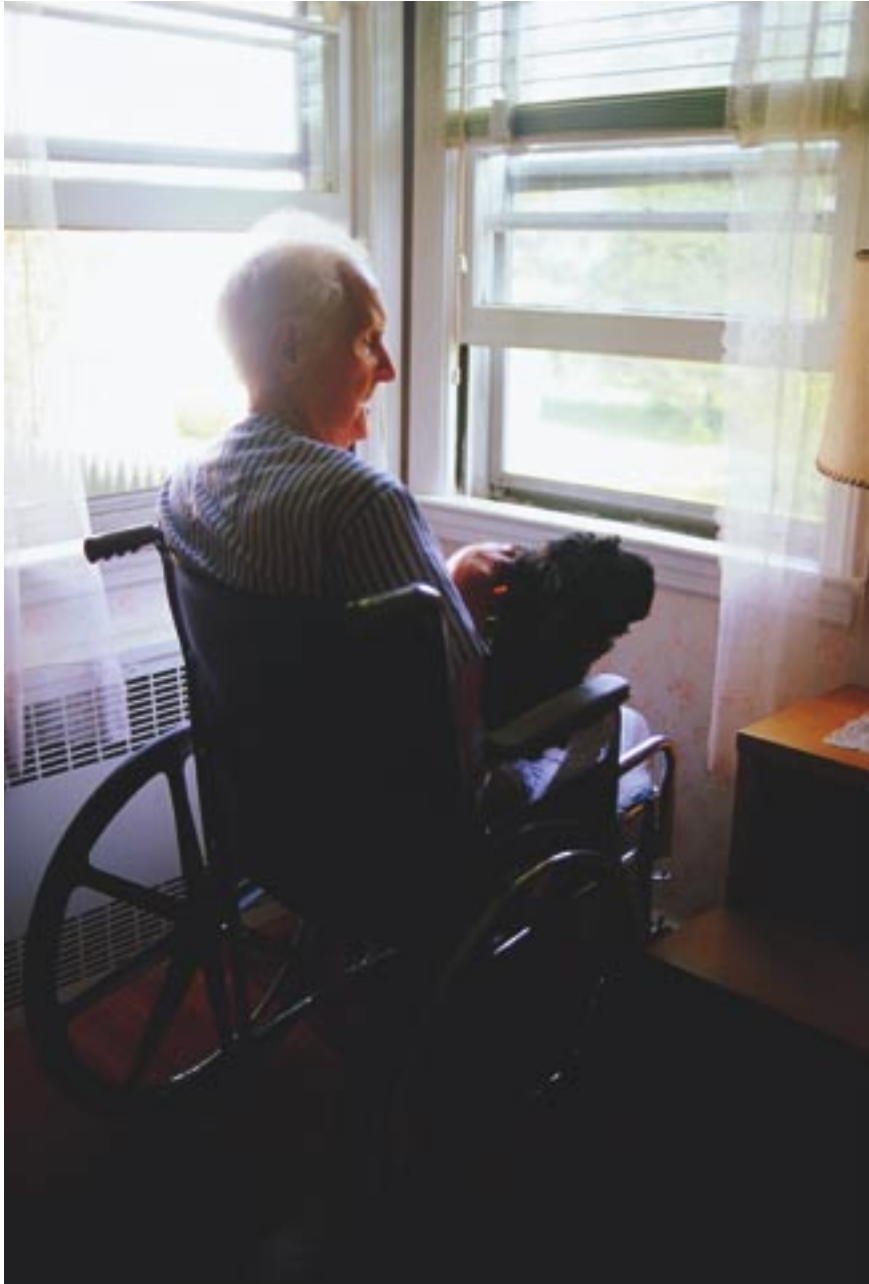
- Individens behov och önskemål skall vara grunden för verksamheten.
- Individanpassade lösningar skall eftersträvas.
- Insatserna skall kunna omprövas.
- Personal med rätt kompetens skall tillförsäkra kontinuiteten i servicen.

Tidsplan:

- Fortlöpande fr.o.m. hösten år 2001.

Ansvar:

- Vård- och omsorgsberedningen samt KSU-förvaltningen.

Vården och omsorgen

Uppdrag:

- Kommunen skall genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för jämlikhet i levnadsvillkor och självbestämmande för funktionshindrade.
- Kommunen skall tillförsäkra rätt kvalitet i servicen till funktionshindrade.
- Personal med rätt kompetens skall finnas för att kunna ge rätt service.
- Utvärdering av servicen skall ske kontinuerligt.
- En helhetssyn och ett rehabiliterande/habiliterande synsätt skall råda inom kommunen.

Tidsplan:

- Fortlöpande fr.o.m år 2001

Ansvar:

- Vård- och omsorgsberedningen samt KSU-förvaltningen.

Hjälpmedel

Östra Skånes hjälpmedelsnämnd inrättades 2003-01-01 för samverkan angående tekniska hjälpmedel av Bromölla, Osby, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Ystad och Östra Göinge kommuner.

Hjälpmedelscentrum Östra Skåne (HÖS) finns i Kristianstad och drivs av ovanstående kommuner. Hjälpmedelscentrum sköter på uppdrag av kommunerna den centrala hjälpmedelsverksamheten med inköp, lagerhållning, verkstadsservice, konsulenter, sortimentgrupper m. m.

Tidsplan:

- Fr. o.m. 2003-01-01.

Ansvar:

- Vård- och omsorgsberedningen samt KSU-förvaltningen.

Arbete och sysselsättning

Ansvar för arbetsmarknadsfrågor samt övergripande introduktion och information till anställda och förtroendevalda åvilar kommunstyrelsen.

Mål:

- Kommunen skall verka för att öppna arbetslivet för funktionshindrade.
- Kommunen skall verka för att personer med funktionshinder skall ges förutsättningar att på lika villkor delta i det politiska arbetet.
- Kommunen skall stödja handikapporganisationerna och samverka med dem i enlighet med FN:s standardregel nr. 18.

Uppdrag:

- Praktikplatser och tjänster skall tillskapas för funktionshindrade i kommunens förvaltningar.
- Praktikplatser och tjänster skall även tillskapas i näringslivet och övriga offentliga sektorer. Praktikplatserna skall kunna leda till varaktiga arbeten. Samverkan skall eftersträvas med arbetsförmedlingen i Skurup samt försäkringskassan.
- Kommunens arbetsmarknadsprojekt och vuxenutbildning skall vara tillgängliga och möjliga att utnyttja för personer med funktionshinder.

Tidsplan:

- Fortlöpande fr.o.m hösten år 2001.

Ansvar:

- Förvaltningen kommunledning genom personalavdelningen och Utvecklingscenter.

BILAGOR

Bilaga 1

FN:s standardregler

För några år sedan antog FN:s generalförsamling enhälligt ett förslag om internationella regler för personer med funktionshinder. FN:s standardregler som är 22 stycken, handlar om delaktighet på lika villkor samt ökad medvetenhet i samhället om människor med funktionsnedsättning, om deras rättigheter, behov och möjligheter.

Sveriges kommuner har av regeringen uppmanats att arbeta utifrån dessa regler.

Reglerna är följande:

1. Ökad medvetenhet
2. Medicinsk vård och behandling
3. Rehabilitering
4. Stöd och service
5. Tillgänglighet
6. Utbildning
7. Arbete
8. Ekonomisk och social trygghet
9. Familjeliv och personlig integritet
10. Kultur
11. Rekreation och idrott
12. Religion
13. Kunskap och forskning
14. Policy och planering
15. Lagstiftning
16. Ekonomisk politik
17. Samordning
18. Handikapporganisationer
19. Personalutbildning
20. Nationell granskning och utvärdering
21. Tekniskt och ekonomiskt samarbete
22. Internationellt samarbete

Bilaga 2

Vad säger lagstiftningen?

Socialtjänstlagen

Socialtjänstlagen betonar mål som jämlikhet, trygghet och delaktighet, frigörande av enskildas och gruppers resurser.

1 kap. 1 § Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

2 kap. 2 § Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver.

3 kap. 1 § Socialnämnden skall genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden, svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård till den enskilde om denne behöver detta. Socialnämnden skall även ge information till funktionshindrade om deras rättigheter och möjligheter enligt socialtjänstlagen och om samhällets utbud av olika insatser.

3 kap. 5 § Socialnämndens insatser för den enskilde skall utformas tillsammans med honom och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och andra föreningar.

3 kap. 6 § Socialnämnden bör genom hjälp i hemmet eller annan service samt dagverksamhet underlätta för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra.

5 kap. 7 § Socialnämnden skall verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring, får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.

Socialnämnden skall medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och att han får bo på ett sätt som är anpassat efter hans behov av särskilt stöd.

Kommunen skall inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter som avses i första stycket behöver ett sådant boende.

LSS - Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är en pluslag till socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.

Lagen är en rättighetslag där de bärande principerna är:

- självbestämmande och inflytande
- tillgänglighet
- delaktighet
- kontinuitet och helhetssyn

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och service åt personer

1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld, eller
3. med andra varaktiga fysiska och psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och föresakar svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

5 § Verksamheten enligt denna lag skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som avses i 1 §.

Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

6 § Verksamheten enligt denna lag skall bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilda skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges.

7 § Den enskilde skall genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna skall vara varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

8 § Insatser enligt denna lag skall ges den enskilde endast om han begär det.

9 § Insatserna för särskilt stöd och särskild service är

1. rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder (denna insats svarar Region Skåne för)
2. biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del av behovet av ekonomiskt stöd inte täcks av assistansersättning enligt lagen om assistans ersättning (LASS)
3. ledsagarservice
4. biträde av kontaktperson
5. avlösarservice i hemmet
6. korttidsvistelse utanför det egna hemmet
7. korttidstillsyn för skolorngdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov
8. boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet
9. bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna
10. daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig

10 § I samband med att insats enligt denna lag beviljas kan den enskilde begära att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom. I planen skall även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller Region Skåne. Planen skall fortlöpande och minst en gång om året omprövas.

Region Skåne och kommunen skall underrätta varandra om upprättade planer.

14 § Kommunen skall verka för att insatser som skall tas upp i planer som avses i 10 § samordnas.

15 § Till kommunens uppgifter hör att

- fortlöpande följa upp vilka som omfattas av lagen och vilka deras behov av stöd och service är
- verka för att personer som anges i 1 § får sina behov tillgodosedda
- informera om mål och medel för verksamheten enligt denna lag
- medverka till att personer som anges i 1 § får tillgång till arbete eller studier
- verka för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för person som anges i 1 §
- anmäla till överförmyndaren dels när en person som omfattas av 1 § kan antas behöva förmyndare, förvaltare eller god man, dels när ett förmyndarskap, förvaltarskap eller godmanskap bör kunna upphöra
- samverka med organisationer som företräder människor med omfattande funktionshinder

16 § En kommuns ansvar enligt denna lag gäller gentemot dem som är bosatta i kommunen.

Om en person som anges i 1 § tänker bosätta sig i en kommun, skall kommunen på ansökan meddela förhandsbesked om rätten till insatser.

18 §, 19 §, 20 §, och 21 § Avgifter

22 § Ledningen av Region Skånes och kommunens verksamhet enligt denna skall utövas av en eller flera nämnder som fullmäktige utser.

Arbetsmiljölagen

Den som genomgår utbildning (undantag elev i lägre årskurs än årskurs 7 i grundskolan), likställs med arbetstagare i flera av lagparagraferna.

2 kap 1 § Arbetsmiljön skall vara tillfredställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället.

Arbetsförhållandena skall anpassas till människans förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende. Det skall eftersträvas att arbetet anordnas så, att arbetstagaren själv kan påverka sin arbetssituation.

3 kap 3 §, 2 st Det åligger arbetsgivaren att taga hänsyn till arbetstagar-ens särskilda förutsättningar för arbetet. Vid arbetets planläggning och anordnande skall beaktas att människors förutsättningar att utföra arbetsuppgifter är olika.

Lag om förbud mot diskriminering i arbetslivet av personer med funktionshinder

Lagen trädde i kraft 1999-05-01. För första gången i svensk historia förbjöds diskriminering av människor med funktionshinder uttryckligen i lagen.

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering i arbetslivet av personer med funktionshinder.

2 § Med funktionshinder avses varaktiga fysiska eller psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen eller har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

3 § En arbetsgivare får inte missgynna en arbetssökande eller en arbetstagarare med funktionshinder genom att behandla honom eller henne mindre förmånligt än arbetsgivaren behandlar eller skulle behandlat personer utan sådant funktionshinder i en likartad situation, om inte arbetsgivaren visar att missgynnandet saknar samband med funktionshindret.

Förbudet gäller inte om behandlingen är berättigad av hänsyn till ett sådant ideellt eller annat särskilt intresse som uppenbarligare är viktigare än intresset av att förhindra diskriminering i arbetslivet av personer med funktionshinder.

4 § En arbetsgivare får inte missgynna en arbetssökande eller en arbetstagarare med visst funktionshinder genom att tillämpa en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar personer med sådant funktionshinder jämfört med personer utan sådant funktionshinder. Detta gäller såvida inte syftet med bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet kan motiveras av sakliga skäl och åtgärden är lämplig och nödvändig för att syftet skall uppnås.

Främjandelagen

Lagen anger regler som har till syfte att ge funktionshindrade ökade möjligheter att få arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Anställningsskyddslagen

Lagen är avsedd att ge alla arbetstagarare ett bättre anställningsskydd. Genom turordningsregler vid uppsägning och permittering ges ett särskilt skydd åt handikappade arbetstagarare.

Bygglagstiftning

Plan och bygglagen från 1987

Lagen syftar till att "med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden för människor i dagens samhälle och kommande generationer." (enligt 1 kap 1 §)

Ökad tillgänglighet till publika och allmänna platser från 2001-07-01

Ändringar i plan- och bygglagen (1987:10) som trädde i kraft 2001-07-01 innebär att tydligare krav ställs på att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska få ökad tillgänglighet till allmänna platser. Kraven ställs i samband med iordningställande och ändring av allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader.

I befintliga byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser ska enkelt avhjälpna hinder mot lokalernas och platsernas tillgänglighet och användbarhet undanröjas, i den utsträckning som följer av föreskrifter som Boverket meddelar.

Lag (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m., BVL

2 § Byggnadsverk som uppförs eller ändras skall, under förutsättning av normalt underhåll, under en ekonomiskt rimlig livslängd uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav i fråga om (som i en av punkterna i paragraf 2):

2 § 8. tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Förordning (1994:1215) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m., BVF

12 § Byggnader, som innehåller bostäder, arbetslokaler eller lokaler till vilka allmänheten har tillträde, skall vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att bostäderna och lokalerna är tillgängliga för och kan användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

I den utsträckning som behövs med hänsyn till kravet på tillgänglighet skall byggnader vara försedda med hiss eller annan lyftanordning. Kravet att bostäder skall vara tillgängliga genom hiss eller annan lyftanordning gäller inte byggnader som har färre än tre våningsplan. Om sådana byggnader innehåller bostäder som inte nås från marken, skall de dock vara projekterade och utförda på sådant sätt att hiss eller annan lyftanordning kan installeras utan svårighet. Vind där det finns en bostad eller huvuddelen av en bostad skall därvid räknas som våningsplan.

14 § När en byggnad byggs till eller ändras ska kraven i BVF:s 12 § uppfyllas när det gäller den tillbyggda delen eller ändringsåtgärden. Hänsyn ska dock tas till ändringens omfattning och byggnadens förutsättningar.

15 § Om en annan ändring av en byggnad än tillbyggnad medför en avsevärd förlängning av byggnadens brukstid eller en väsentligt ändrad användning av byggnaden eller del av denna, skall kraven i 3 - 8 och 10 - 14 §§ uppfyllas även beträffande de delar av byggnaden som, utan att omfattas av ändringen, indirekt berörs av denna. Vid sådana ändringar skall 12 § tillämpas i den utsträckning det inte är uppenbart oskäligt med hänsyn till ändringens omfattning och byggnadens standard. Förordning (1995:598)

Boverkets byggregler, BBR (BFS 2002:19)

3:121 Allmänt om tillgänglighet och rullstol

Då det i denna författning anges att en byggnad eller del av en byggnad skall vara tillgänglig för eller kunna användas av person som sitter i rullstol, eller ge utrymme för manövrering med rullstol, avses eldriven rullstol för begränsad utomhusanvändning (utomhusrullstol) utom i enskilda lägenheter i bostäder då manuell eller liten eldriven rullstol för inomhusanvändning (inomhusrullstol) avses.

3:122 Tillgänglighet till byggnad

Minst en entré till en byggnad som skall vara tillgänglig för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, skall placeras och utformas så att den kan användas av dessa personer. För bostäder med direkt ingång från markplanet är tillgängligheten tillgodosedd, om det med enkla åtgärder i efterhand går att ordna en ramp till entrén. En angörings- eller parkeringsplats för rörelsehindrades fordon skall kunna ordnas inom 25 meters gångavstånd från en sådan entré som avses i första stycket. Minst en gångväg mellan en byggnads entré och parkering, angöringsplats för bil, friytor och allmänna gångvägar skall kunna användas av en person med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

3:123 Entré och kommunikationsutrymme

Entréer och kommunikationsutrymmen skall kunna användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och ha tillräckligt manöverutrymme för rullstol. Förflyttningsvägar skall utformas så att personer i rullstol kan förflytta sig utan hjälp. Transport med sjukbår skall kunna ske från varje bostad.

3:124 Hiss och annan lyftanordning

Då hiss eller annan lyftanordning krävs för att bostäder eller lokaler skall vara tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, skall minst en hiss rymma en person som sitter i rullstol och en medhjälpare. I bostadshus med fler än fyra våningsplan, skall minst en hiss rymma sjukbår. I hus som har fler än tio våningsplan skall ytterligare minst en personhiss finnas. Hissar skall vara anordnade så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan uppmärksamma när hisskorgen stannat för av- och påstigning.

3:125 Dörr och port

Dörrar och portar, som skall kunna användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, skall utformas så att de medger passage med rullstol och så att tillräckligt utrymme finns för att öppna och stänga dörren eller porten från rullstolen. Handtag, manöverdon och lås skall vara placerade och utformade så att de kan användas av personer med funktionshinder. (BFS 1998:38) Roter dörrar skall kompletteras med en slagdörr.

3:126 Lokaler

Minst en toalett som är avsedd för allmänheten skall kunna användas av person som sitter i rullstol. Biografer, teatrar, sportanläggningar och andra större samlingslokaler behöver inte till alla delar kunna nås av personer som sitter i rullstol. Samlingslokaler skall utrustas med teleslinga, IR-system eller annan teknisk lösning som gör det möjligt för personer med nedsatt hörsel att lyssna.

Bostäder

Se BBR avsnitt 3:2 Bostäder samt det lokala basanpassningsprogrammet.

Bilaga 3

Reglemente för samverkan mellan handikappråd och Skurups kommun

§1 Enligt socialtjänstlagen skall kommunen på olika sätt främja förutsättningarna för goda levnadsbetingelser för personer med funktionshinder och samverka med handikapprådet främja goda miljöer i kommunen.

Kommunens mål för människor med funktionshinder skall utformas i samråd med företrädare för handikapprådet i kommunen och handikapprådet är därvid ett organ för samråd och ömsesidig information. Handikapprådet har att utse ledamöter till referensgrupper till beredningar för utarbetande av mål som berör människor med funktionshinder.

§2 Kommunstyrelsen skall informera handikapprådet om planerade förändringar av samhällsinsatsernas utformning och organisation, vilka berör kollektivet och därvid inhämta synpunkter från handikapprådet i ett så tidigt skede att rådets synpunkter och förslag kan påverka ärendets handläggning. Därigenom skall människor med funktionshinder tillförsäkras delaktighet i samhällsinsatserna.

Handikapprådet skall aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. Handikapprådet kan informera om och lämna förslag till lämplig anpassning av det verksamhetsutbud, vilket berör funktionshindrades förhållande i samhället. Handikapprådet utgör således ett referensorgan till kommunstyrelsen.

§3 Kommunstyrelsen skall genom sitt presidium minst fyra gånger om året träffa handikapprådet. (Vid förfall för presidieledamöter ersättare)

Förslag till dagordning och handlingar skall tillsändas handikapprådets ledamöter och ersättare 10 dagar innan möte mellan kommunstyrelsens presidium och handikapprådet.

Extra sammanträden skall hållas om handikapprådets ordförande, vice-ordförande eller mer än hälften av ledamöterna så begär det.

Handikapprådets ordförande ansvarar för dagordningen efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

Handikapprådet erhåller hjälp från Skurups kommun med möteslokaler för handikapprådets sammanträden samt sekreterare vid möten mellan handikapprådet och Skurups kommun, att ansvara för kallelser och annat material kommer ut till dessa möten. Vidare skall kommunen vara handikapprådet behjälplig med framtagande av material och kopiering i skälig omfattning.

Vid möten mellan kommunstyrelsens presidium och handikapprådet skall föras minnesanteckningar.

§4 Handikapprådet utses av handikapporganisationerna som bedriver verksamhet i Skurups kommun och handikapprådet utser ordförande, vice-ordförande och kassör. Handikapporganisationerna beslutar självständigt om antal ledamöter i handikapprådet och mandatperiodens längd.

Bilaga 4

Medverkande i arbetet med handikapplanen:

Gerd Olsson, ordförande KHR (sammankallande)
Agneta S-Fränngård, utvecklingssamordnare (sekreterare)
Eva Zander, handikappsekreterare
Stig Svensson, ritningsgranskningsgruppen/Byggnadsnämnd
Arvid Persson, ritningsgranskningsgruppen/DHR
Jörgen Abrahamsen, NHR

Revidering enligt uppdrag 2003-05-08.

Ann-Sofi Nilsson, handikappsekreterare
Jörgen Abrahamsen, tillgänglighetsrådgivare

Skurup den 5 november 2002